

Dnro 9299/91/22

7.11.2022

Lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Apulaistietosuojavaltuutettu kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto laiksi toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi HE 127/2022.

Tehdyt muutokset alkuperäiseen esitykseen

Apulaistietosuojavaltuutettu on antanut asiassa lausunnon ensimmäisen kerran 31.5.2022 (TSV dnro 3562/91/22) lausuntopalvelun kautta.

Tässä 31.5.2022 antamassaan lausunnossa apulaistietosuojavaltuutettu on kiinnittänyt huomiota yleisen tietosuojasetuksen 9 artiklan määräyksiin koskien erityisiä henkilötietoryhmiä ja sitä, millä edellytyksillä edellä mainittuun artiklaan sisältyviä tietoja voidaan käsitellä. Apulaistietosuojavaltuutettu on myös nostanut esille sosiaalihuollon asiakasta koskevien henkilötietojen arkaluonteisuuden ja salassapitovaatimukset.

Aikaisemmassa lausunnossaan apulaistietosuojavaltuutettu on myös todennut, että mikäli rekisterinpitäjälle asetetaan lakisääteisiä velvoitteita, jotka edellyttävät henkilötietojen käsittelyä, tulisi tällaisen velvoitteen sisällöstä säätää siten, ettei tule epäselvyyksiä siitä, milloin ja millaisia tietoja kullakin rekisterinpitäjällä on oikeus käsitellä. Apulaistietosuojavaltuutettu on lisäksi todennut, että monialaisen yhteistyön osalta pelkkä yleinen velvoite yhteistyön tekemiselle ei luo oikeusperustetta luovuttaa tai muutoinkaan käsitellä toisen rekisterinpitäjän hallussa olevia henkilötietoja.

Silloin, kun tietoja halutaan luovuttaa sosiaalihuollosta Kansaneläkelaitokselle, tulisi tällaisesta mahdollisuudesta tietojen siirtoon olla säädetty laissa, ottaen kuitenkin huomioon yleisen tietosuojasetuksen asettamat reunaehdot lainsäädöksille koskien henkilötietojen käsittelyä. Tätä koskien apulaistietosuojavaltuutettu on kiinnittänyt huomiota lausunnolla olevan toimeentuloa koskevan lain 15 §:ään.

Sosiaalihuollon lausuntoa koskeva 15 §:n 1 momentti kuului aiemmin seuraavasti "Hyvinvointialueen sosiaalihuolto voi antaa asiakkaasta lausunnon Kansaneläkelaitokselle perustoimeentulotukiasian käsittelyä varten. Lausunto voi koskea...".

Nyt kyseinen 15 §:n 1 momentti on muotoiltu seuraavasti: "Hyvinvointialueen sosiaalihuolto voi antaa lausunnon Kansaneläkelaitokselle perustoimeentulotukiasian käsittelyä varten. Sosiaalihuollon tulee kuulla asiakasta ennen lausunnon antamista sekä informoida häntä lausunnon sisältämistä tiedoista ja lausunnon tarkoituksesta."

Apulaistietosuojavaltuutettu pitää hyvänä, että asiakasta kuullaan ennen lausunnon antamista Kansaneläkelaitokselle, jotta asiakkaalla on mahdollisuus oikaista mahdollinen väärä tieto ennen lausunnon toimittamista. Rekisteröidyllä on myös yleisen tietosuojasetuksen mukaan oikeus saada tietoa siitä, miten hänen tietojensa käsitellään ja kenelle niitä tullaan luovuttamaan.

Kyseisen 15 §:n 3 momenttiin oli tehty nyt lausunnolla olevassa esityksessä myös itse lakiin uutena kohtana määräys sitä, että lausuntoon ei saa sisällyttää tietoa, joka ei ole tarpeen perustoimeentulotukiasian ratkaisemiseksi. Aiemmin lausuttavana olleessa hallituksen esityksen luonnoksessa tämä tieto oli merkitty ainoastaan pykälän yksityiskohtaisiin perusteluihin. Apulaistietosuojavaltuutettu pitää tehtyä muutosta tuoda asia esille myös itse pykälässä perusteltuna.

Apulaistietosuojavaltuutettu
